

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACTIA și ADMINISTRAȚIA
BRASOV, Strada Lungă Nr. 5.
 — Telefon 226 —
 Abonament anual 200 Lei
 Pentru stîrnătoare 500 Lei
 Pentru autorități, instituții și
 întreprinderi 500 Lei
 Anunțuri, reclame, după tarif

FONDATĂ LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU

Apare de 2 ori pe săptămână

Aviația în ritmul înnoitor al Renașterii naționale

Sub puterile de fructoasă înfrângere ale Frontului Renașterii Naționale, adică ale acelui curant de primențire a vieții publice românești, — se vădesc, în toate domeniile de manifestare, semnele progresului. Este hotărârea unei tenace voinți infăptuitoare, afirmate sub variate aspecte, însă din aceeași sură a convingerii că totul trebuie desăvârșit în lumenă su-premelor teluri ale națiunii.

Ritmul acestei vieții noi, de afirmație a celor mai autentice virtuți naționale, pulsează astăzi secund în toate domeniile de manifestare românească.

Preciutindeni, la orașe ca și la sate și deopotrivă, la conducători ca și la conduși, o singură năzuință aprigă dinamizează spiritul; aceea de a contura în faptice trăinice sensurile adânci ale lozinelor Frontului Renașterii Naționale: Regele și Națiunea, Credința și Muncă.

Întâia grijă a noastră și a tuturor cari ne ducem existența în această blagoslovită țară, este aceea de a ne păstra — cu orice sacrificiu — intacte, granițele pământului românesc, pe veci întregit.

În lumenă acestui fel, sfânt pentru orice conștiință de român, se desăvârșesc astăzi mările întării ale înzestrării apărării naționale.

Râvnim să fim tari pentru orice imprejurare vitregă, pentru a face față oricărei adversități, pentru a ne apăra patriomonul sacru al bunurilor noastre teritoriale și spirituale.

O socoteală plugărească

Toate veștile cari vin, arată că preciutindeni din câmpurile țării, se strâng roadele întări ale anului plugăresc. Și ceea ce este mai îmbucurător și cuosebire fericit pentru în treaga economie națională e faptul că și în acest an, un cerbinevoitor a dat cu amândouă mâinile, bogătie țăranei și lanurilor. Și în acest an, aurul grăului s-a recoltat mult și bobul lui și de această dată a fost greu. Poate tocmai de aici trebuie să pornească gândul bunei socotei, pentru astfel, cu priciperea omenească să se completeze dărmicia cerului și nici decum să nu facă din neîșteimea ei, pricină supărătoare de zădarnică bogătie și muncă în rod.

Acestea toate ne vin în minte când vedem străduințele ce le face d-l ministrul al agriculturii pentru munca și toată ostinea acestor robotitori ai țăranei și gheii, să afle dreaptă răspătire și preț bun.

Nu este doar, pentru nimici un secret, faptul ce se întâmplă cam în fiecare an în timpul recoltei, în lumea sătenilor noștri. Anumiți însă, cu acel

kg. tărătele. Pentru o vănuire care nu trece de 10—12%, cel realistul realizează un câștiq, în grabă de cel puțin 3 lei la kg. Dar partea interesantă cu adevărat, vine atunci când un țăran a vândut grâul cu 450 lei 100 de kg. și vecinul lui — om mișcărat poate, acumpărăt 50 kg. tărăte pentru nevoie lui gospodărești, plătinându-le cu 200 lei. Și țăranul aceeași om sărac cumpără în fiecare săptămână câte 10 kg. de faină cu 90 lei.

Nu poate să fie nici o mirare

Cuvinte regale:

„Astăzi, în mijlocul vostru, am venit cu inima plină de dragoste pentru toți Români și cu singurul gând de a strângă împrejur pe toți fi și Patriei, dorinci de muncă și adevăr”.

(Din proclamația M. S. Regelui Carol II către popor, din ziua de 8 iunie 1939).

fiecare zi va vedea, că în zadar începe el cu bravură frontul totuși în interiorul țării sunt distruse roadele muncii sale, că zilnic sunt distruse suprêmele bunuri a vieții individuale și naționale, și morale și materiale, — este cert, că nu va putea rezista moralmente și nu va putea suporta un războiu indelungat.

Forțele aeriene ale aliaților — chiar și fară Rusia — sunt atât de formidabile, — replică lor, — când Germania ar ataca — atât de distrugătoare, încât, Germania din prima zi a războiului va fi constrânsă să intre pe întreg teritoriul său național, acest efect incomparabil mai mult decât a simțit Franța și Anglia în războiul trecut.

Rezumăm: principiul strategic ofensiv, nu va putea fier teritorul Germaniei de distrugeri, cum a putut crucea în trecut. Germania nu mai poate declanșa un război în spateză, că luând ofensiva, va crucea teritoriul său. Prin ofensivă — azi — distrugerile și ororile războiului nu pot fi impins, nici limitate, pe teritorul național al celui atacat.

Iată considerentele logice, care ne fac să credem, că Germania nu va declanșa războiul. Democrațile, cu siguranță nu-i vor declanșa.

D. A. T.

Va fi, sau nu, războiu?

II

Intrebarea este: dacă principiul ofensiv german poate fi aplicat și azi; dacă teritoriul național german poate fi cruceat într'un război viitor? Răspunsul este, un categoric: nu! Nu numai, pentru că Franța este protejată de linia Maginot, și deci războiul nu mai poate fi impins pe teritoriul național francez, dar pentru că evoluția aeroplanelor de bombardament a luat un avânt de neînchipuit. Aceste aparate, care au o bază de acțiune de mii de kilometri, cu încărcătura de mii de kilograme de explozibile și o viteză de peste 500 km. pe oră, fac iluzorie, putință de apărare a teritoriului național german. Într-o conflagrație viitoare, chiar dela primul ceas, teritoriul german, cu bunurile lui, cu populația civilă, necombatantă, cu bătrâni, femei, copii, în fiecare oră din zi și noapte, va suporta efectul distrugător al bombardamentului aviației inamice. Și, când pe întreg teritoriul german, zilnic, ființe necombatante vor cădea jertă războiului; când zilnic avuția națională va suferi grave pierderi; când organizațiile de producție vor fi distruse, atunci Germania nu va mai putea rezista patru ani, ca în războiul din 1914, când teritoriul național german a fost complet cruceat de distrugătorile războiului — chiar în urma principiului strategic ofensiv — și în lipsa mijloacelor perfecționate de atac, cum este azi aeroplana. Astfel, moralul războinic al populației civile, care are o importanță cel puțin atât de mare ca moralul combatanților, într'un război lung — a putut fi păstrat, anii întregi, în trecut.

Soldatul german a știut: cătă vreme el reziste în tranșee, atâtă vreme viața membrilor familiei sale, că și patrimoniul familiilor și național sunt la adăpost în interiorul țării, de orice degradare. A știut, că dacă îl va fi dat să se reintorce din război, ființele lui dragi, căminul său, bunurile sale îl aşteaptă. Astfel, factorul psihic l'a determinat să reziste.

Și aceasta ar fi următoarea: Țăranul vine sau mai bine zis negustorul cumpără grâul cu cca 450 lei suta de kg. După măcinare, care cantitativ nu reduce nimic, același negustor vine faină cu 9 lei/kg. și aceasta ar părea de necrezut dar este adevărat — cu 4 lei

factuate de ofensiva sanitată nu poate decât să fie considerată de dv., ca și de străinătate, un titlu de glorie.

Sunt fericit, să-mi pot arăta totă gratitudinea mea Excelenței Sale d-lui ministru general dr. Marinescu, pentru curtoazia și înțelegerea cu care m'a primit și pentru zelul patriotic, care-l pună în realizarea unei atât de grandioase opere naționale.

Cât priveste popoul român, n-am cuvinte destul de mărgulitoare ca să arăt spiritul de ospitalitate, blândețea lui caracteristică și bunăvoița cu care am fost pretutindeni întâmpinat.

Insist asupra unui fapt care m'a isbit în deosebi. Adâncă credință pe care popoul român o are în Marele Dvs. Rege. Plec cu cele mai frumoase impresii din bogata dvs. țară, și voi fi totdeauna dorinc să reeditez plăcerea de a reveni printre dvs.

D-l dr. N. Marinescu, ministru Sănătății și al Asistenței Sociale a întreprins o vastă campanie pentru asanarea lacunarilor malarigene din țară.

Cu ajutorul tinerilor din taberele de folos obștesc se vor seca mlașinile și se vor petrola băile care conțin larvele fânărilor.

Lucrările au început odată cu ofensiva sanitată.

Opera curativă și preventivă e-

Gazele de luptă

Incepul aplicării gazelor sufocante pentru scopuri militare, sau mai bine zis a "gazelor de luptă" se pierde în an-

tichitate. În timpul războiului pelopones - 2500 de ani în urmă - Spartani au încercat să scoată prin fum pe apărătorii Plateiei, aprindând înaintea zidurilor cetății focuri mari, stropite cu suli topti.

În veacul al III-lea al erei creștine, căpetenile oștirilor romane Sartorie și lunte Afri- canul se ocupau cu anumite planuri pentru aplicarea abu-

lor produsi de substanțe toxice, ca o nouă armă de luptă. Călugărul Ioan, care a trăit în veacul al XI-lea, propunea umplerea interiorului statuilor de aramă cu substanțe toxice și aprinderea lor în aşa fel, ca fumul toxic să făsă din gura statuiei.

După anumite date, se pare că și cruciații s-au folosit de gaze sufocante. Se vorbește despre aceste încercări în lucearea militară a savantului arab Gasan Abram, publicată în veacul al XIII-lea.

În ultimele două secole de cîstea aceasta s'a ocupat alchimistii germani, cari au propus arderea compozitilor ar-

senicale.

Leonardo da Vinci, care s'a interesat de toate problemele științifice și tehnice, s'a gândit deasemenea la războiul chimic.

Pe la mijlocul veacului al XVII-lea medicul german Glau- ber, descoperitorul "sarei Glau- ber", a inventat bombele incendiare și fumante, umplute cu săruri de acid azotic și ter- pentină, care au fost întrecu-

itate în războiul cu turci. În sfârșit, în timpul războiului franco-prusian, un farmacist german a propus umplerea obuzelor cu alcaloidul foarte toxic "veratrin", acest proiect însă n'a fost însușit din cauza pre- tului prea mare al acestei sub-

Toate acestea au fost numai încercări. Adevarata istorie a gazelor de luptă începe atâta la 31 Ianuarie 1915, când nemții au bombardat pozițiile rusești de lângă Bolimov cu obuze chimice. (O dovadă a faptului, că Germania, contrar convenției internaționale din 1899, s'a pregătit pentru războiul chimic).

Aproape în același timp, în alt sector al frontului rusesc, nemții au emis un val de gaze cu clor, care a intoxcat o di-

Pe frontul apusean nemții pentru prima dată au intrebuințat gaze în Aprilie 1915 în sec- torul Langemarc când francezii au avut pierderi mari.

S'a constatat în curând, că metoda "valurilor de gaze", emise din baloane instalate în tranșeele primilor linii, este incomodă, greșită și periculoasă pentru trupele proprii.

Pentru emiterea valurilor de gaze pe o distanță de un kilometru, era necesar să se aducă la fața locului aparate în greutate de 200 tone și această operație foarte ușor putea să fie observată de inamic, care putea în felul acesta să nimicească imediat cu focul concentrat al artilleriei, îndreptat în direcția suspectă. Afară de aceasta emitera gazelor depindea exclusiv de direcția și suțeala vântului. În caz că suțeala era mai mică de 2 metri, întotdeauna era pericol, că vântul poate să schimbe direcția și să ducă gazul înapoi, iar cu suțeala vântului mai mare de 5 metri, norul de gaze se împărătie foarte repede. În timpul căldurei și ploaiei gazele nu puteau să fie emise.

După toate aceste considerațuni, metoda valurilor de gaze și-a pierdut repede importanța ei și războiul chimic s'ar fi terminat, dacă nu s'ar fi recurs la obuze chimice, umplute ori cu gaze comprimate, ori cu substanțe tari și lichide, care cu ocazia exploziei se transformau în stare gazoasă.

În timpul războiului trecut obuzele chimice au jucat deja un rol important. Spre sfârșitul anului 1915, 60% din obuzele întrebuințate de nemți au fost obuze chimice, în războiul viitor probabil ele vor constitui o armă principală a artilleriei.

Intrădevar, în comparație cu obuzele obișnuite, obuzele chimice au avantajul, că acțiunea lor se măreste în spațiu și timp; norul gazos format după explozie e purtat de vânt în lungul și în spatele frontului și se concentrează pentru zile și săptămâni întregi în vâl și adăposturi.

Gazele, cu care se umple proiectilele artilleriei și boabele aviatică, destinate pentru a fi aruncate în locurile populate, se împart în mai multe categorii: gaze sufocante, care acționează asupra aparatului respirator și provoacă moarte prin sufocare, gaze lacrimogene, care provoacă o lacrimare așa de mare, încât omul nu mai

poate să vadă nimic, gaze strănutătoare, care provoacă strănut, lacrimare, tuse și dureri în gât și nas, în așa măsură că omul în disperare își scoate masca și în felul acesta cade victimă celorlalte gaze.

Gazele vezicaute lucrează asupra pielei și mucozel, cauzând arsuri grave. În sfârșit, gazele toxice adevarăte pătrund prin piele în organism și încalcă diferite părți. Unele din ele lucrează asupra circulației sanguine și intoxice sângele, altele lucrează asupra sistemului central nervos și, în doze slabă, cauzează boalele psihice croaice și incurabile, iar, în doze mari, cauzează nebunia și moarte.

Acestea din urmă se compun de obicei din sărurile metalice și unele combinații organice, în felul plumbului tetraetilic și dietilului telluric.

Există bine înțelese o mulțime de gaze toxice cu acțiune combinată — lacrimogene cu sufocante, strănutătoare și toxice, lacrimogene, sufocante și vez-

cante, sufocante și strănutătoare, grejoase și toxice etc. etc.

Deja în anul 1917, părțile beligerante au întrebuințat aproape 30 de gaze diferențiate. Dar atunci a fost abia începutul războiului chimic. În viitorul războiului vom avea un adevărat tablou al distrugerii acestelui arme teribile a războiului modern.

Chimia modernă a pus la în- demâna armelor beligerante una din cele mai puternice arme de luptă, din căte a cunoscut omenirea până acum. Prin această armă teribilă vor fi loviți nu numai ostașii de pe front, ci și populația civilă din spatele frontului.

De aceea organizarea apărării contra atacurilor aero-chimice trebuie să se facă din timp și fiecare cetățean al țării este dator să se înțeleze din timp de pace asupra modului cum trebuie să se apere în caz de atac aero-chimic.

Justin I. Stancovschi
Lt.-Col. inv.

timen recunoscători(u) către tot insul ce confaptește spre în- întarea culturii și a moralității și, prin urmare, și către persoana Domniei tale, întemeitorul și țitorul acestor foi, atât de interese Românilor, astă mulțumire a lofășa a lor stimă ce au cărtă un bărbat ca Domneta, și, cu prilejul acestui manifestații, noi, Moldoveni, trimitem și alăturatul inel, simbol prețulari ce facem meritul lui Domniei tale.

Suntem contrații Domniei tale, lași, Octombrie 1843.
Moldova."

(ss) Lupu Bals, Mihail Can- tacuzin, I. Săulescu, profesor, Arhidiacon Meletie Istrati, Matheiu Buchus. A. Coradin, Pro- tosinclul Neofit Scriban, Teodor Stamati, Petru M. Câmpeanu, doctor de filosofie, Dr. Vârnăv, Dr. Diaconovici, Petru Brăesco, profesor, D. Pop, D. Gusti, profesor, S. Albinetă, profesor, C. Negruță, V. Alecsandri, Damaschin Bojincă, juris- consult Statului, A. Costinescu, Nicolae Istrati, căminar.

"Transilvania"

Cercetarea aerului cu „radiosonde”

Un omagiu al Moldovenilor pentru Gh. Bariț (1843)

de Ion Breazu

Sau amplinit, în anul trecut, 100 de ani de când Gheorghe Bariț a început să publice la Brașov "Gazeta Transilvaniei" și "Foia pentru Minte, Înmă și Literatură". Două expoziții retrospective, organizate, una la București, de către Academia Română, iar alta la Ciuj, de către Biblioteca Universității, au comemorat acest eveniment.

Un volum omagial este pe cale de a apărea la Brașov. Despre Aurel Mureșianu, al treilea redactor al "Gazetei," dl. I. Georgescu ne-a dat o interesantă lucrare. Poate nu se va lăsa prea mult așteptată nici monografia întâiului redactor, a neobositului risipitor de lumină și incredere în destinul neamului, Gheorghe Bariț. De mare folos va fi cercetătorului bogat în activitatea sa deosebită, depusă la Academia Română, din care regretatul Gh. Bogdan Dulca a publicat o parte în folioanele "Tribunul Poporului" din 1903. Academia nu este însă singură instituție căreia Bariț și-a dăruit arhiva. Câteva din scrisorile primele de el se află în Biblioteca Centrală dela Sibiu a "Astrei," asociatie, căreia fostul ei secretar și președinte l-a purtat o statonnică și vie dragoste. Din acest depozit dăm la iveauă

Subscrișil, mișcați de un sen-

documentul de mai jos deosebit de semnificativ pentru rolul panromânesc al folior brașoveni:

"Domnie Sale
Domului profesor G. Bariț,
redactorul folior române din
Transilvania

Domnule,

Gazeta și foaie(a) ce au văzut lumina viații lor politice subt auspiție prea maritei împărtășii austriace, care cu părțile să bunăvoie și cu proas(a) îndreptea către scîrpii(?) împărtășii mari se marchează automat de instrumentele înregistratoare. Condiția principală e numai ca instrumentele să poată fi găsite la coborârea balonului, găsire care nu e asigurată nici în regiunile populate des, necum în cele nepopulate de loc.

Pentru a înălțura acest inconvenient și a nu se întârziă deci mult cu afiarea înregistrărilor automate, ci pentru a le primi chiar direct în timpul ascensiunii balonului, fizicienii germani au construit radiosonda. Ea este o combinație a instrumentelor meteorologice cu un mic post de emisie, care transmite automat prin unde însemnările. Comunicând așadar rezultatul înregistrărilor încă în timpul ascensiunii, radiosonda înlesnește să se facă măsurători și în stratosferă deasupra mării sau deasupra regiunilor nelocuite, unde nu se mai poate găsi balonul coborât. În modul acesta se poate stabili foarte ușor și unele izotermă sau inversiuni.

mai mici sau mai mari, până sus la colectivitățile de popor.

Și dacă voim ca țaranul nostru să progreseze, trebuie neintârziat să procedăm la organizarea economică a satelor.

Și, în această organizare, Căminul Cultural poate găsi numeroase posibilități și puncte de program, pentru munca sa.

Țaranul nu poate scoate din pământul său atâtă cât ar trebui să scoată, din cauză că în multe locuri nu lucrează pământul cum ar trebui. Îi lipsește uneltele de lucru. Singur nu și le poate procură, fiindcă nu-l ajută mijloacele bănești. Mai mulți laolaltă vor putea face acest lucru. Căminul va crea asociații ale membrilor lui și împreună vor cumpăra uneltele necesare.

Țaranul seamănă, nu odată, semințe nepotrivite pentru pământul pe care-l are și de multe ori semințe nealese.

Membrii Căminului vor procura împreună semințe cele mai alese și Căminul va studia și va îndruma pe țărani unde și ce se poate semăna.

Țaranul nu cultivă zarzavaturi, nu cultivă pomi fructiferi, sau cultivă mult prea puțini. Unul din motivele pentru care nu face acest lucru este, că procurarea semințelor și răsadului pentru zarzavaturi și a puieților pentru pomi roditori nu sunt înlesnite. Din partea Căminului Cultural se vor face răsadnițe pentru zarzavaturi și pepiniere pentru pomi fructiferi, ca din acestea să se poată pune la dispoziția țăranului de ce are nevoie. Prin asociația, contribuția și munca tuturor membrilor Căminului se vor putea face acestea.

- Va urma -

SERVICIUL SOCIAL

Gânduri pentru un program de activitate în județul Brașov

de dr. N. CĂLIMAN
director jud. al Serviciului Social

— Urmare —

In alcătuirea programului Căminului, al doilea principiu al Serviciului Social, în jurul căruia trebuie să se concentreze munca Căminului, este:

Cultul muncii

Nu putem spune că țaranul nostru nu este muncitor și că n-ar iubi munca, ci ar face-o doar din silă. Muncește și robotește din zorii zilei și până noaptea târziu. Totuși rezultatele, la care ajunge, sunt slabe, iar progresele, pe care le face țaranul, sunt minime și foarte incete în comparație cu țăranul din alte State.

Care să fie cauza?

Totdeauna țaranul acuză săracia. Aceasta nu-i cauza principală, că el nu poate înainta și nu poate putere.

N'avem pământ, spun prin toate locurile țăranii. Am muncii și n'avem unde, spun alții, și de aici săracia. Dar buruienile cresc până la streșinile caselor și țaranul tot nu are o legumă ca să bage în oală. Pomi fructiferi ar crește pe fiecare mar-

gine de drum, grădină sau hotar și țaranul n'are nici vara și nici iarna să-i dea copilului său, galben ca ceară, un fruct, dădător de viață și sânge.

Săracia-i vina atâtător și atâtător rele?

Cu siguranță nu! Sunt cu totul alte cauze. Pe acestea trebuie să le caute, să le studieze și să le îndrepte Căminul Cultural.

Sigur, nu putem spune că țaranul nostru se lăăște în prea mare bogătie de pământ, dar cu aceeași siguranță putem spune, că el nu scoate nici jumătate din ceeace ar putea scoate din pământul pe care-l are, și acest lucru se poate face numai prin o organizare economică a lui.

A fost de când e lumea, înainte de a o spune poetul, că „unde-i unul nu-i putere, unde-s două putere crește.”

Țaranul nostru n'a putut prinde putere și n'a progresat, fiind din fire prea individualist, cu un simț de colectivitate prea puțin desvoltat; a voit totdeauna să meargă numai singur, fiecare pe picioare sale proprii. Simțul de asociație a fost la el prea puțin desvoltat.

Ori, dacă țaranul nostru este în situația în care se găsește, este din cauza lipsei de organizare. Și țără o organizație economică a satelor noastre, țaranul va rămânea încă mult timp în aceeași situație.

Adevărată viață însemnă organizare. Este o lege a vieții, dela care nu se poate abate nimeni. Cele mai elementare finițe au putul ajunge la viață, din materie primă, amorfă, numai prin organizare. Lipsa de organizare însemnă Tânărire și dacă această lipsă este într'un grad mai mare, însemnă moarte și în viața individului ca și în viața colectivităților

5 milioane de abecedare

Ministerul Educației Naționale a autorizat Casa Școalelor să dea spre executare imprimătorul Statului (Monitorul Oficial), pentru anul școlar 1939—1940, abecedarele, cărțile de caiet, aritmeticile și manualele de geografie necesare școalelor curs primar din întreaga țară, în sumă totală de peste 5 milioane exemplare.

Acest bogat material didactic va fi distribuit înainte de 15 Septembrie școalelor primare. O parte din abecedare vor fi distribuite gratuit copiilor țărani și muncitorii nevoiași, ministerul Educației Naționale participând astfel efectiv la înzestrarea elevilor școalelor rurale — în primul rând — cu material didactic elementar.

Admiterea în școală tehnică a aeronauticei.

La 15 August 1939 începe concursul pentru admiterea în cl. I a candidaților în Școală Tehnică a Aeronauticei Mediaș și la 29 August concursul pentru admiterea în cl. V.

Conform Deciziile Ministeriale 173 din 7 iulie 1939, Școala Tehnică a Aeronauticei are menirea de a forma maestri militari de specialitatea Aeronautică Regale. Acei elevi, însă, care se vor distinge în cursul anilor de studii și practică în ateliere, vor fi trimiși, după absolvirea școalei, la examenele de admitere în Școală pregătitoare de ofițeri mecanici, pentru a deveni ofițeri mecanici.

Durata cursurilor și practicei este de 7 ani, absolvenții având obligația de a servi 9 ani ca maestri militari în aeronautică.

Candidații de cel puțin 15 ani și cel mult 18 ani pentru cl. V-a — cel puțin 11 ani și cel mult 13 ani pentru cl. I — trebuie să fi absolvit, pentru categoria întâi, cel puțin gimnaziul industrial sau cursul inferior al liceelor industriale (secția metale), reușiti la examenul de admitere în cursul industrial superior; pentru cl. I să îl absolvit cursul primar.

Orfanii de război, fii invalidilor de război, copiii de trupă, copiii orfani ai funcționarilor interlopi din armată, sunt scutiți de taxa fixă de 400 lei, pe care ceilași candidați o vor depune odată cu actele.

Candidații reușiti la examenul de admitere vor depune, înainte de prezentarea la școală, o cauțune de 1000 lei, ca garanție de acoperirea stricăciunilor ce eventual ar cădea în viața lor, 1000 lei pentru înlocuire și repararea mobilierului, odată pentru totdeauna și câte 2000 lei la începutul fiecărui an școlar pentru cărți, rezervație și orice material didactic.

De plată taxei de lei 2000 sunt scutiți orfanii de război, fii invalidilor de război, fii căvalerilor ordinului Mihai Viteazul, ordinului Virtutea Aeronautică de război și Virtutea Militară de război și elevii care au obținut în cursul anului precedent media de cel puțin 7 și căror părinți sunt decorați cu Steaua și Coroana României cu spade și panglică de Virtutea Militară sau medalia Bărbătie și Credință cu spade; de asemenea elevii care au obținut media generală de cel puțin 8.

Actele și certificatele tip, enumerate în Decizia Ministerială No. 173 din 7 iulie vor fi înaintate școlii până în seara zilei de 20 August pentru inscrierea în cl. V și până la 5 Septembrie inscrierea în cl. I. Obiectele probeelor scrise și orale sunt precizate în același decret.

Elevii sunt interni bursieri și absolvenții diplomați ai școalei fac serviciul militar cu termen redus.

Prăpadul ploilor în sudul Basarabiei. Săptămâna trecută nori grei de ploale s-au rupt cu descărări electrice pe întregul teritoriu al plășii Bolgrad, pricinuind numeroase pagube.

In com. Bulgărica au fost inundate o mulțime de pivnițe, înecate două vaci și 20 de oi, terasamentul C. F. R. rupt, o mare parte din plantația de pe Valea lui Traian distrusă, multe căpățe de păioase au fost luate de pe câmp de puhoalele de apă.

Fetișele Nadejda Dulgher de 13 ani și Elena Culinschi de 12 ani au fost prinse la câmp de puhoale și înecate, cadavrele lor găsindu-se abia a doua zi în Valea Mănzului pe teritoriul orașului Bolgrad.

In conformitate cu Decizia Nr. 12944 A. din 8 iulie 1939, a Ministerului de Interne Direcția Administr. de Stat, se pune în vedere pe această cale tuturor femeilor, cari poseda permise de conducere pentru vehicule cu tracțiune mecanică și cari locuiesc în raza Municipiului și județului Brașov, să se prezinte la Chestura Poliției camera No. 4, în fiecare zi de lucru dela ora 17—19, pentru a-și anunța domiciliul și viza carnoul de conducere, indiferent de ce Poliție este eliberat.

Viza se face cu începere dela 20 iulie 1939 până la 15 August 1939 inclusiv, iar persoanelor găsite după această dată fără viza carnetelor de conducere li se vor anula permisele. 1—3

Pentru întărirea Aeronauticei și Mari- nei Regale

Ministerul Aerului și Mari- nei, în grija de a asigura în orice imprejurări și față de orice eventualități, funcționarea perfectă a acestor două arme esențiale, a decis să chemă temporar în Aeronautică și Marina Regală, ofițeri subalterni de rezervă, în limita locurilor disponibile.

Ofițerii, cari vor cere chemarea temporară în activitate, trebuie să fi absolvit o școală de ofițeri de rezervă, în vîrstă de cel mult 30 ani neîmpliniți sublocotenenți, și 35 locotenenți.

Cerările urmează să fie înaintate M. A. M. până la 27 iulie 1939, cu actele arătate în Decizia Ministerială respectivă.

Ofițerii admisi pentru chemarea temporară în activitate, vor face un stagiu de încercare de un an la unități, după care vor fi supuși la o probă de capacitate și anume:

Ofițerii de artillerie, infanterie și cavalerie: la Centrul de Instrucție al Apărării contra aeronavelor; ofițerii de geniu: la Regimentul de Geniu aeronautic; ofițerii guzzi de artillerie: la M. A. M. Direcția Armatament, Munitii și Transmisii; ofițerii guzzi de geniu: la M. A. M. Direcția Domenii și Suprastructură; ofițerii de administrație la M. A. M. Direcția Intendență; ofițerii medici la M. A. M. Direcția Sanitară.

Cel reușiti la proba de capacitate sunt obligați a servi în aeronautică minimum 9 ani dela data Inaltului Decret de activare și vor avea aceleași drepturi, corespunzătoare gradului ca și profesorii activi. La activare vor avea dreptul la o primă de echipare.

Astfel armele acestea de specialitate tehnică vor avea oricărând ofițeri suficienți, pregătiți și instruiți cu armamentul modern de care dispunem.

Producția de petrol a României.

Producția de petrol a României a sporit în luna Mai a. c. cu 10.911 tone față de luna precedență, înregistrând adică, 520.621 tone față de 509.710 tone în Aprilie.

In lunile Ianuarie—Mai ale anului în curs producția a fost de 2.600.258 tone cu 100.674 m. toraj.

Producția zilnică de petrol se menține la 1.680 vagoane.

Exporturile petroliere în această lună a atins cifra de 327.191 tone; iar în lunile Ianuarie—Aprilie a. c., s-au exportat în total 1.538.732 tone.

In luniile Ianuarie—Mai a. c. consumul intern a fost în ușoară crește, înregistrând 684.970 tone față de 681.952 tone în lunile corespunzătoare ale anului trecut.

Din taxele de consumație a supra produselor de petrol, statul a incasat în luna Mai a. c. 149.697.000 lei, iar în luniile Ianuarie—Mai a. c. 717.139.000 lei, față de 626.181.678 lei, incasati în primele 5 luni ale anului trecut.

Nr. 3693—1939.

Publicație de licitație

Subsemnatul portăril prin aceasta publică că în baza deciziunii Nr. G. 15891—1937 a judecătoriei mixte Brașov, în favorul reclamantului Dr. Bernath Kupcsay advocat din Brașov, pentru incasarea creanței de 5817 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 2 August 1939, orele 9 a. m., la fața locului în Brașov, Str. Nisipului de sus Nr. 44—48, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară, mobilia de casă, pianină covor etc în valoare de 17.200 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Brașov la 15 iunie 1939.

Indescifrabil

390 1—1 portărel

Regia Publică Comercială a Întreprinderilor Municipiului Brașov

Nr. 1656/1939.]

Publicație

Se aduce la cunoștința celor interesati, că în ziua de 7 August 1939, ora 12 a. m., se va ține în localul Regiei publice comerciale a Întreprinderilor Municipiului Brașov, șoseaua Slt. Petru Nr. 11, etaj. I, Cabinetul Directorului, licitație publică pentru procurarea a 140 (unasutăpatruzeci) contoare de apă.

Licitatia se va ține în conformitate cu art. 80—110 inclusiv din Legea Contabilității Publice, Regulamentul O. C. L. și Normele publicate în M. Of. Nr. 127 din 4 iunie 1931.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitație, vor depune pe lângă ofertă și o garanție provizorie de 5 la sută a supra valorii oferite, iar ofertă se va face în conformitate cu caletele de sarcini, cari pot fi văzute în fiecare zi între orele 8 și 13, în Bioul Economic al Regiei, șoseaua Slt. Petru Nr. 11, etaj I.

Dacă licitația va fi fără rezultat, se amâna pe ziua de 18 August 1939, când se va ține la aceeași oră și în aceleși condiții.

Brașov, la 15 iulie 1939.

Regia Publică Comercială a Întreprinderilor Municipiului Brașov

390 1—1

De închiriat prăvălie în centru lângă piata. (potrivit pentru cofetările). Informații la Zărnești Nr. 175, jud. Brașov. 378 4—4

OFERIM

RĂMĂȘITE

de PARCHETE

Combustibil eficient și economic

A. KOCSIS și FILII S. S. A.

Fabrică de Parchete
Calea Bucureștilor Nr. 35. Tel. 187

CINEMA „ASTRA”

Dela 20 Iulie

Prezintă

ROLF WANGA, PIERRE TRESNAY, KIM PEACOK
în cel mai formidabil film realizat până azi

S.O.S. TANGER

Panică în Mediterana,

mare film marină vorbit în limba franceză, germană, engleză într-o singură versiune.

Jurnal Metro Goldwyn.

ATENȚIUNE! Mari reduceri de prețuri de intrare pentru sezonul de vară:
Loja Lei 25 + taxa; Parter 25 + taxa; Galerie 15 + taxa.

Rachete de tenis,

Minge de fotbal, Ranițe

și tot felul de articole de sport

Sport GUST

Strada Voevodul Mihai Nr. 24

17 - 22 IULIE

D. BERBECARIU

SOLDEAZĂ

CUPOANE

SI OCASII

386 3—3

BODEGA SI RESTAURANTUL

PETRE TENGHEA

Strada Gheorghe Barițiu Nr. 1

Bucătărie excelentă ca și la casă particulară. Prețuri convenabile. Abonamente cu cele mai avantajoase condiții.

Vinuri de Ardeal și Vechiul Regat

Din „Podgoriile Prahovei”, BOGHICI SI DUCU,

renumite și bine cunoscute:

Fetească, Tămăioasă, Tonic,

Riesling, Negru-Vârtos:

„Puterea Ursului” etc.

Convingeți-vă de calitate

și prețuri convenabile

619 2—0

Judecătoria rurală Rupea

Nr. G. 2134/1938.

Publicație

Se publică prin aceasta, că se va vinde prin licitație publică pentru escontentarea pretenției Bancii Poporale Brașoveană S. A. mobilele sechestrare în valoare de lei 17.730.

Licitatia se va ține în ziua de 1 August 1939, la ora 16, în comuna Rupea și vânzarea se va face pentru bani gata, eventual și sub prețul de estimare.

Judecătoria rurală Rupea

Nr. G. 2873/1931.

Publicație

Se publică prin aceasta, că se va vinde prin licitație publică pentru escontentarea pretenției Bancii Poporale Brașoveană S. A. mobilele sechestrare în valoare de lei 17.730.

Licitatia se va ține în ziua de 2 August 1939, la ora 17, în comuna Bunești și vânzarea se va face pentru bani gata, eventual și sub prețul de estimare.

Rupea la 2 iulie 1939.

Delegat judecătoresc,

393 1—1 Spornic

Cooperative la fabrică

Către sfârșitul lunii Mai trecut, s'a ținut, sub preșidenția d-lui Ministrului Cooperației, d-l profesor Victor Jinga, aici la Brașov, o conferință cooperativă. Am deosebit la conferință aceasta o foarte însemnată comunicare a d-lui președinte a Camerei de Comerț și Industrie din localitate, d-l inginer Ion Ioniță. D-sa ne-a întâmpinat cu multă insuflare, icoana unei cooperative de aprovizionare și consum, ce flințează pe lângă fabrica de celuloză dela Zărnești. D-sa a directionat înainte vreme această fabrică, aşadar a fost în măsură să ne spună lucruri deaproape cunoscute de dânsul. O cooperativă, însăși, ce răsărește unor nevoi simțite de mii de lucrători și slujbași, dela numita fabrică, este sprijinită cu multă stăruință de către aceștia, prin consumul cel-fac la depozitul ei. Dar ceeace-i o cinste pentru direcția fabricii dela Zărnești, este că însăși ea a întărit, a comandanțiat, ca să zicem așa, această cooperativă, atât materialicește cât mai cu seamă moralicește. Făcând astfel, direcția fabricii dela Zărnești, dacă n'a sporit în anii din urmă salariile lucrătorilor și slujbașilor ei, apoi prin cooperativă, scoțându-i din calea speculatorilor, le-a ușurat cu mult traiul. În vremurile de față, așa de grele și anevoie, o căt de mică usurare adusă în chip faptic în viața omului, este o mare operă socială.

Dar mai este ceva. Inițiativa și stăruința direcției fabricii dela Zărnești ne dovedește, că cu puțină bunăvoie, cei puternici și cu stare, pot să-i îndrumeze pe cei ce-i au supt a lor direcție, pe căile ocrotitoare ale cooperației. Când zicem cooperativă, înțelegem ocrotirea oamenilor între ei, nu așteptând milostenia cuiva, ci prin propriile lor mijloace, prin propria lor acțiune. În cazul de față tot ceea ce ar cădea în sarcina binevoitoare a direcților de fabrică, ar fi să comanditez incepiturile cooperativelor personalului lor, punându-le la îndemână micul capital inițial, firește, deschizându-le un cont-current, pururea supt supravegherea contabilității fabricilor. Dar mai ales trebuincios va fi a îl se pune la îndemână unor atare cooperative, de către fabrici, localul unde să-si desfășoare activitatea întreprinderii lor. Si tocmai asta le-ar fi partea cea mai usoară de făcut, intru a sprijini întreprinderile unor astfel de cooperativă, ca să le zicem de casă ale fabricilor. Pentru "treptat" s-ar strănge dela cooperatorii veniți dintre lucrătorii și funcționarii fabricilor, s-ar strănge capitalul bănesc trebuincios, putându-se emancipa ușor de tutela de comanditare prin capital a fabricilor. Dar greu ar putea cooperativele de fabrică să-si afle localuri potrivite întreprinderilor lor, dacă fabricile respective nu le-ar înlesni pe acestă cale.

Or, lucrul acesta-i cel mai cu puțină și ușor de îndeplinit de fabrici, fiindcă mai toate au localurile lor, ce le-au cedat — sub formă de cantine — unor negustori, cari numai grija înlesnirilor și ușurării trafului lucrătorilor și funcționarilor de fabrică nu o urmăresc.

Se prea poate, ca direcțile fabricilor — și ce de mai sunt la Brașov — prea mult îngrijorate de treburile lor, n'or fi având când să se mai gândească și la înlesnirile persoanului lor, din punct de vedere economic, ca să-l îndrumă pe căile cooperației. Atunci nu s-ar cădea oare, ca îndru-

matori "oficiali" al cooperativelor dela noi, fie dela Institutul Național al Cooperației din București, fie dela Federația Cooperativelor, din regiunea Brașovului, nu s'ar cădea acestora sarcina să mijlocească pe lângă direcțile fabricilor mari, din această regiune, ca să purceadă la organizarea de cooperative, fiecare pentru personalul ei, precum s'a întăpuit la fabrica de celuloză dela Zărnești?

Credem că un teren mai prielnic pentru întărirea de cooperative, precum este lumea cea multă și lipsită de orice sprijin economic a lucrătorilor de fabrică, nici că se mai pomenește. Nu pricpeam această scăpare din vedere a forurilor oficiale cooperativiste dela noi. Totuși, vremea dacă-i întârziată, nu-i de loc pierdută.

O purcedere de conferințe cooperativiste, pentru lucratorii și slujbașii de fabrică, și-o stăruință pe lângă direcțile fabricilor, în scopul arătat mai sus, n'are să rămână fără răsunet. De altfel, precum mai toate fabricile locale au organizat minunate echipe sportive, de ce n'ar binevoi să organizeze și înlesnările unor cooperative de aprovizionare prințe aceeași lucrători ai lor?

Poate că le-au lipsit indemnul. Lucrătorii n'or fi îndrăznind, iar forurile oficial-cooperativiste vor fi scăpat din vedere, să mijlocească pe lângă fabrici, în scopul unor atari întăpuiti economice sociale.

Să tragem nădejde, că rândurile noastre nu vor fi rostite în pustiu, că dimpotrivă, vor fi putut trezi atenția Cooperatorilor asupra unui câmp anumit parcă, să le rodească în plin sămânța ideei lor.

Iuliu Negulescu.

INFORMATIUNI

Pomenirea neuitării Reginei Maria în prezența M. S. Regelui Carol II, a membrilor Familiei Regele, a d-lui prim ministru Armand Calinescu, a consilierilor regali și a membrilor guvernului, s'a oficiat la Curtea de Arges un parastas pentru pomenirea marelui și neuitatului Reginei.

La Balicic un distrugător a făcut strajă în rada portului unde odihnește înima Regelui tuturos Românilor iar pretutindeni în țară și străinătate amintirea Ei s'a dovedit vîl prin tot ceea ce Ea a dăruit fără cruce măriri și gloriei nemulțumit românești.

Ministerul Apărării Naționale comunică :

Se aduce la cunoștință că orice donație făcută pentru fondul "Inzestrării Armatei" de către public, va fi îndrumată Ministerului Inzestrării Armatei, București, strada general Budășeanu Nr. 16, iar nu Ministerului Apărării Naționale.

Regiunea cu isvoare minerale dela Covasna a fost declarată de utilitate publică. Se instituește în acest fel două perimetre de protecție, în interiorul căror nu se vor putea face nici un fel de săpături în sol sau subsol, captări de isvoare, puțuri de alimentare cu apă sau puțuri absorbante.

Patru francezi au moștenit un sfert de miliard. Ziarul "Petit Parisien" relatează cazul a patru francezi de condiție modestă, cari moștenesc împreună un sfert de miliard de franci.

Acum vre-o 40 ani, o tânără franceză din Vendée a plecat în America să-si incerce norocul ca dansatoare. În tot acest timp rudele n'au mai ștut nimic de ea. Se pare că ea a reușit foarte bine, de vreme ce lasă acum o moștenire de 250 milioane franci.

Moștenitorii sunt un croitor din Laroche-sur-Yon, un funcționar dela căile ferate din Saint Nazaire și alți doi frați locuind de asemenea la Laroche.

In afară de acest sfert de miliard a mai rămas și un imobil care produce actualmente 800.000 franci pe trimestru.

Un mare festival artistic, urmat de dans, va avea loc Sâmbăta, 22 Iulie a. c., la orele 9 seara, în sala Bomboș din Bran, aranjat de tineretul inteligențial al Branului. Publicul va fi distrat de renumitul Jazz "Dumitrache" din Brașov.

Marele Stat Major aduce la cunoștință celor interesați că, începând dela 20 Iulie a. c., aprobările pentru eliberarea certificatelor tip, necesare obținerii pașapoartelor, se vor da de către Corpurile de Armată pentru Cercurile de Recrutare aflate pe teritoriul respectiv.

In consecință, orice cerere de asemenea natură, se vor adresa direct Comandantului de Corp de Armată, pe raza căruia se află Cercul de Recrutare din care face parte petiționarul.

Vapor japonez în flăcări în mijlocul Oceanului. Vaporul japonez Sokuyomaru de 8000 tone, având pe bord 110 pasageri și o însemnată incarcătură de nitrat, a luat foc în mijlocul Oceanului Pacific.

Sunt temeri că o violentă explozie să se producă dacă flăcările ar ajunge până la incărcătura de nitrat.

La Direcționea Administrativă a Serviciului Social se va ține în ziua de 20 Iulie a. c., ora 9 a. m., examen pentru ocuparea unui loc de contabil la regionala Bucegi, salarizat cu 6000 lei brutto.

Candidații, licențiați ai Academiei comerciale sau absolvenți ai comerțului superior, de 25 ani cel puțin și naționalitatea română, vor fi prezentați în acea zi, la ora 9 a. m. la sediul Fundației din str. Cobălcescu 41.

Cu barca peste Atlantic. Ziarul englez "Sunday Dispatch" anunță că d-l Frank Edward Clark, în vîrstă de 55 ani, a străbătut oceanul Atlantic pe bordul unei bărci de 9 metri.

Indrațnețul navigator a sosit la Newlyn Harbour și a declarat că a străbătut Atlanticul într-o lună și trei zile.

Inaugurarea hotelurilor "Aro Palace" și "Aro Sport" din Brașov s'a făcut Duminecă, în cadrul unei împuñătoare solemnă, la care a participat și d-l ministrul Eugen Tîțeanu.

Parastas. Duminecă, 23 Iulie ora 10^{1/2}, să oficiiază la morîntul cimitirului Sf. Trei Icoane, pentru odihna susținutului nobtru soț și părinte VASILE MEȘOTA senior

parastasul de un an dela moarte sa; rugăm prietenii și cunoscuții să ia parte.

Aneta și Dr. Vasile Meșotă 391 1-1

Revizionismul bulgar pus la punct

LONDRA. — Ziarul "Times" publică o scrisoare, semnată de marele ziarist I. Surre, care formulează punctul de vedere englezesc asupra acțiunii îndentiste bulgare.

D-l Surre își termină scrisoarea spunând : „Sugestile de a se ceda teritoriul Bulgariei nu sunt bine vînite, deoarece asemenea sugestii în trecut au încurajat pe conducerii ei în politica lor de îndentism, care în cele din urmă, a dăunat mai mult intereselor adevărate ale poporului bulgar.”

Anglia va începe să livreze avioane Poloniei și statelor amice

Londra.— "Daily Herald" anunță că Anglia va începe să livreze avioane militare Poloniei și statelor amice și că acestea vor lua calea Franță-Egipt-Turcia, evitând apele și teritoriul german. Livrările vor începe în luna August.

Producția britanică de avioane a atins un asemenea nivel, încât mai multe ușine au trebuit să-si reducă lucru, ne mai folosind întreaga lor capacitate de producție.

Aparatele de rezervă, scrie ziarul, sunt suficiente ca număr pentru a face față tuturor nevoilor în caz de război, chiar dacă pierderile ar fi foarte grele.

UN MANIFEST

lansat de 63 profesori americană

Paris.— Un grup de 63 de profesori dela College de France și dela diserte facultăți, publică un manifest în care, după ce deplinează faptul că Germania a putut pune capăt temporar independenții Ceho-Slovaciei, afirmă că, "dacă ar izbuci un război general, el nu s-ar putea termina fără ca Ceho-Slovacia să fi fost restabilită în frontierele sale naturale, indispensabile independenții sale militare și economice."

Si manifestul continuă : "Alianța care se organizează în cîsul al 11-lea între marile democrații, Franță, Marea Britanie, Statele Unite și, pe de altă parte, Uniunea Sovietică, popoare slave și alte națiuni, — alianță care singură, poate, este capabilă să facă față războiului, — ar asigura aliaților, în cazul unui război, o astfel de superioritate economică și militară încât victoria definitivă și totală nu ar fi decât o chestiune de temătate și curaj."

Problema Danzigului

ar putea fi soluționată prin negocieri între Polonia și Germania.

DANZIG. — Corespondentul agenției Reuter transmite : D-l Foerster și Zaske s-au înapoiați la Danzig, venind dela Berchtesgaden.

Se declară că ei au găsit pe cancelarul Hitler optimist. Se spune că Führerul a declarat interlocutorilor că problema Danzigului ar putea fi soluționată cu bine prin negocieri între Polonia și Germania, dacă nu se ivescă nici-un amestec din afară.

In același timp se arată aici că pregătirile militare care se fac la Danzig, vor continua, deoarece problema este încă priorită ca urgență.

Pentru moment, cel puțin, întrările de arme în Danzig au încetat. Vreo 50 de foști membri ai poliției din Danzig au fost arestați, la sfârșitul săptămânii trecute. Nu se cunosc motivile.

„Triestul nu e de vânzare”.

PARIS. — "Le Journal" publică o telegramă a corespondentului său din Triest în care se spune că locuitorii acestui port se arată îngrijorați la ideea că guvernul din Roma să pregătească îngăduințe Germaniei să lasă la Marea Adriatică.

Ziarele italiene afirmă că Ducele nu s-a gândit niciodată să tradeze interesele Triestului și ale locuitorilor săi.

"Popolo di Trieste" declară că "Triestul nu este de vânzare, nici de închiriat, nici pe zece ani, nici pe o sută de ani, nici pentru un minut".

Spania n'a acceptat

planul german de cooperare economică

"Excelsior" anunță din Londra că generalul Franco nu a acceptat nici până acum planul de cooperare economică, pe care l-a propus Germania.

După discuții, care au durat mai multe luni, comisiunea germană a părăsit Spania fără a fi putut obține consimțământul generalului Franco pentru proiectul propus.

Ziarul crede a și că Germania ar dori să obțină majoritatea produselor de export ale Spaniei pe baza sistemului de troc.

Generalul Franco ezită, căci știe că, legând soarta economică spaniolă de aceea a Germaniei, ar pierde speranța de a obține devizele străine pe care și le-ar putea procura dacă stabilii relații normale cu statele democratice.

Mari inundații în Turcia

40 persoane s-au înecat.

ISTANBUL. — Grave inundații s-au produs în apropiere de Samsun în urma ploilor torențiale, care au căzut în ultimele zile.

Se anunță că până acum 40 de persoane s-au înecat din cauza inundațiilor.

Redactor și șirant: Ioan Broșa